

IZVEŠTAJ O DOSADAŠNJEM PROCESU POLITIČKOG I TEHNIČKOG DIJALOGA SA PRIVREMENIM INSTITUCIJAMA SAMOUPRAVE U PRIŠTINI UZ POSREDOVANJE EVROPSKE UNIJE, UKLJUČUJUĆI PROCES IMPLEMENTACIJE POSTIGNUTIH DOGOVORA

I

Pravni osnov za podnošenje ovog izveštaja sadržan je u tački 5. Rezolucije Narodne skupštine Republike Srbije o osnovnim principima za političke razgovore sa privremenim institucijama samouprave na Kosovu i Metohiji („Službeni glasnik RS”, broj 4/13), kojim je Vlada obavezana da Narodnu skupštinu Republike Srbije redovno izveštava o razvoju događaja, toku razgovora sa predstavnicima Privremenih institucija samouprave u Prištini u vezi sa Kosovom i Metohijom, kao i o sprovođenju tom rezolucijom utvrđenih ciljeva, aktivnosti i mera za zaštitu suvereniteta, teritorijalnog integriteta i ustavnog uređenja Republike Srbije.

U izvršavanju obaveze, a radi sagledavanja celine dosadašnjeg toka dijaloga, podnosi se izveštaj koji obuhvata sve aktivnosti koje su ostvarivane u toku razmatranja svih do sada otvorenih tehničkih i političkih pitanja i sa njima usaglašenih stavova, postignutih dogovora i obezbeđivanja njihove primene.

II

Proces „Dijaloga između Beograda i Prištine” uz posredovanje Evropske unije pokrenut je na osnovu Rezolucije Generalne skupštine Ujedinjenih nacija A/RES/64/298 od 9. septembra 2010. godine.

U dijalogu uz posredovanje Evropske unije, koji je vodio tadašnji šef Pregovaračkog tima za dijalog sa Privremenim institucijama samouprave u Prištini Borislav Stefanović do sada su postignuti dogovori u sledećim oblastima:

1. matične knjige;
2. sloboda kretanja;
3. carinski pečat;
4. katastar;
5. funkcionisanje CEFT-e (tokom predsedavanja UNMIK-a);
6. prihvatanje univerzitetskih diploma;
7. integrisana kontrola administrativne linije i
8. regionalno predstavljanje i saradnja.

Održano je ukupno devet rundi pregovora uz posredovanje Evropske unije u Briselu i to: 8. i 9. marta 2011. godine (prva runda), 28. marta 2011. godine (druga runda), 15. aprila 2011. godine (treća runda), 17. i 18. maja 2011. godine (četvrta runda), 2. jula 2011. godine (peta runda – postignut dogovor o matičnim knjigama i slobodi kretanja), 2. septembra 2011. godine (šesta runda – postignut dogovor o carinskom pečatu i katastru), 21. i 22. novembra 2011. godine (sedma runda – postignut dogovor o univerzitetskim diplomama), 30. novembra i 2. decembra 2011. godine (osma runda – postignut je dogovor u oblasti integrisane kontrole administrativne linije), od 21. do 24. februara 2012. godine (deveta runda – postignut dogovor o regionalnom predstavljanju i saradnji, uključujući parafiranje Tehničkog protokola za implementaciju dogovorenih rešenja u oblasti integrisane kontrole administrativne linije).

Imajući u vidu međunarodno preuzete obaveze, tadašnja Vlada Republike Srbije je na sednici 29. novembra 2011. godine donela Uredbu o osnivanju Kancelarije za stručne i operativne poslove u pregovaračkom procesu, 05 Broj: 110-9102/2011 („Službeni glasnik RS”, broj 90/11), koja u skladu sa svojim nadležnostima aktivno učestvuje u sprovođenju postignutih dogovora u tekućem dijalogu između Beograda i Privremenih institucija samouprave u Prištini, pripremi predloga akata Vlade, koordinaciji sa drugim organima u vezi sa procesom pregovora i u sprovođenju donetih akata Vlade, pripremanju i organizovanju sastanaka u okviru dijaloga, kao i pružanju administrativno-tehničke podrške Timu za dijalog sa Privremenim institucijama samouprave u Prištini.

Nakon formiranja, Vlada je nastavila tehnički dijalog sa predstavnicima Prištine uz posredovanje Evropske unije u vezi sa pitanjima telekomunikacija i elektroenergetike na teritoriji AP Kosovo i Metohija.

U dosadašnjem procesu implementacije, svi nadležni organi aktivno su učestvovali u sprovođenju postignutih dogovora u tekućem dijalogu između Beograda i Privremenih institucija samouprave u Prištini, kako sledi:

Matične knjige:

Pitanje matičnih knjiga rešeno je dogovorenim zaključcima na petoj rundi dijaloga održanoj, 2. jula 2011. godine. Dogovorene zaključke u ime Vlade Republike Srbije prihvatio je tadašnji šef Pregovaračkog tima Borislav Stefanović. Tekst dogovorenih zaključaka glasi:

Matične knjige

1. Strane će zajednički učiniti sve napore na uspostavljanju u potpunosti pouzdane matične službe na Kosovu;
2. Tripartitna 'zajednička komisija', u sastavu od po jednog stručnjaka iz oblasti matičnih knjiga sa obe strane i iz Euleksa, pri čemu će ovaj biti na mestu predsedavajućeg, biće uspostavljena sa ciljem da se utvrde praznine u nestalim originalima matičnih knjiga iz perioda pre 1999. godine;
3. Euleks će overiti kopije svih originalnih civilnih matičnih knjiga sa Kosova, po opštinama, uz konsultacije sa stručnjacima sa obe strane ako je potrebno. EULEKS će obraditi overene kopije, sa ciljem uspostavljanja potpuno pouzdane matične službe na Kosovu;
4. Po zahtevu, EULEKS će biti spreman da dostavi konkretne informacije sa Kosova.

Prvi sastanak Grupe za implementaciju u oblasti matičnih knjiga održan je u Nišu, 6. decembra 2011. godine. Na njemu se raspravljalo o modalitetima za otpočinjanje procesa implementacije dogovorenih rešenja (kopiranja/skeniranja i sertifikovanja matičnih knjiga od strane EULEKS-a).

Vlada Republike Srbije je u procesu implementacije donela Zaključak 05 Broj: 021-6653/2011 od 1. septembra 2011. godine; Uredbu o posebnom načinu obrade podataka sadržanih u matičnim knjigama za područje AP Kosovo i Metohija, 05 broj 110-8578/2011 od 14. novembra 2011. godine; Zaključak o posebnom načinu obrade podataka sadržanih u matičnim knjigama za područje AP Kosova i Metohije 05 Broj 20-9272/2011 od 5. decembra 2011. godine i Zaključak o posebnom načinu obrade podataka sadržanih u matičnim knjigama za područje AP Kosova i Metohije 05 Broj: 200-2875/2013-1 od 12. aprila 2013. godine.

Drugi sastanak Grupe za implementaciju održan je 15. decembra 2011. godine u Prištini. Predstavници Beograda su potvrdili da će se čitav proces skeniranja originala matičnih knjiga odvijati na jednoj lokaciji.

Takođe, sa naše strane je ukazano na problem finansiranja, te je s tim u vezi dogovoreno da Beograd dostavi specifikaciju troškova skeniranja (kompjuteri, kamere, štampači i angažman oko 100 radnika), nakon čega će je medijatori proslediti EU koja će odlučiti o mogućnostima finansiranja čitavog procesa od strane EU.

Treći sastanak Grupe za implementaciju održan je u Nišu, 26. decembra 2011. godine. Predstavници Beograda su potvrdili da će se proces skeniranja i sertifikacije vršiti na jednoj lokaciji u Nišu.

Tokom poslednje, devete runde dijaloga predstavnika Beograda i Privremenih institucija samouprave u Prištini (u daljem tekstu: PIS), održane u periodu od 21. februara do 24. februara 2012. godine u Briselu, predstavnici Beograda su u skladu sa ranije preuzetim obavezama posrednicima u dijalogu ustupili podatke o inventaru svih originala matičnih knjiga sa teritorije AP KiM (ukupno 22 opštine).

Četvrti sastanak Grupe za implementaciju održan je u Nišu, 28. februara 2012. godine. Na njemu je od strane predstavnika EULEKS-a i Beograda izvršena primopredaja popisa matičnih knjiga za opštinu Lipljan koji je sačinila naša strana. Primopredaja popisa matičnih knjiga za preostale opštine (ukupno 21) nije izvršena zbog nespremnosti Prištine.

U pogledu nastavka procesa skeniranja, kopiranja i sertifikovanja dogovoreno je da će u inicijalnoj fazi proces skeniranja/kopiranja i sertifikovanja matičnih knjiga obavljati pet izvršilaca (tzv. pilot projekat Lipljan), dok će se ukupan broj angažovanih izvršilaca na gore navedenim poslovima postepeno povećavati i iznosiće oko 75 lica.

Kancelarija za stručne i operativne poslove u pregovaračkom procesu u koordinaciji sa Gradskom upravom Niša obezbedila je odgovarajući prostor u Nišu u kome će se odvijati proces skeniranja/kopiranja/sertifikovanja originala matičnih knjiga.

Na sastancima predstavnika Kancelarije za stručne i operativne poslove u pregovaračkom procesu (u daljem tekstu: KSOPPP) sa predstavnicima EU i PIS u Prištini, održanim u Nišu 5. aprila i 17. aprila 2012. godine, zajednički je dogovoreno je da će pilot projekat Lipljan (nastavak procesa skeniranja/kopiranja i sertifikovanja matičnih knjiga za opštinu Lipljan) biti realizovan tokom maja meseca 2012. godine. Naša strana je prema ranijem dogovoru obezbedila prostor i neophodnu tehničku opremu (pet kompjutera, fotoaparata i kancelarijski materijal) za nastavljnje procesa.

Na sastancima 8. i 9. maja 2012. godine sa predstavnicima EULEKS-a u Nišu, EULEKS je objavio zvaničan početak pilot projekta skeniranja matičnih knjiga „Lipljan“ 10. maja 2012. godine.

Na sastanku sa predstavnicima EULEKS-a 17. maja 2012. godine u Nišu diskutovano je o mogućnostima finansiranja projekta od strane EU. Planirano je da se verifikacija/sertifikovanje kopiranih matičnih knjiga obavlja jednom u dve nedelje. Sertifikovanje kopija matičnih knjiga vrše predstavnici EULEKS-a.

Na sastanku sa predstavnicima EULEKS-a 24. i 25. maja 2012. u Nišu sertifikovane su kopije matičnih knjiga (Opština Lipljan, matično područje Janjevo, 52 matične knjige rođenih), nakon čega su predate EULEKS-u.

Na sastanku predstavnika KSOPPP sa predstavnicima EULEKS-a, Danskog saveta za izbeglice, specijalnog predstavnika EU i predstavnika PIS u Prištini,

održanom 30. maja 2012. godine, diskutovano je o mogućnostima finansiranja projekta matičnih knjiga od strane EU.

Na sledećem sastanku predstavnika KSOPPP sa predstavnicima EULEKS-a 18. i 19. juna 2012. godine u Nišu sertifikovane su kopije 58 matičnih knjiga rođenih, matičnih knjiga venčanih i matičnih knjiga umrlih za opštinu Lipljan, matično područje Janjevo (tzv. druga sertifikacija).

Na sastanku predstavnika KSOPPP sa predstavnicima Specijalnog predstavnika EU na KiM i Danskog saveta za izbeglice u Nišu, 3. i 4. jula 2012. godine razgovaralo se o tehničkim modalitetima koji se odnose na početak implementacije tzv. velikog projekta (skeniranje, fotokopiranje i sertifikovanje matičnih knjiga za ostale opštine sa teritorije AP KiM).

Projekat Lipljan (skeniranje, kopiranje i sertifikovanje) matičnih knjiga za navedenu opštinu završen je početkom oktobra 2012. godine.

U periodu nakon okončanja tzv. pilot projekta izvršene su sve tehničke pripreme za otpočinjanje „velikog Projekta“ (obezbeđen je objekat koji je u potpunosti priveden nameni, nabavljena je tehnička oprema i angažovani su radnici koji će raditi na procesu skeniranja/kopiranja matičnih knjiga).

Početak „velikog Projekta“ započeo je krajem oktobra meseca 2012. godine sa ciljem da se skeniranje oko 12 000 originala matičnih knjiga završi u periodu od godinu dana. Do sada je u procesu obrade održano ukupno 18 sertifikacija tokom kojih je od strane EULEKS-a sertifikovano ukupno 2769 knjiga.

Katastar:

Na šestoj rundi dijaloga, održanoj 2. septembra 2011. godine, predstavnici Beograda prihvatili su dogovorene zaključke u oblasti katastra.

Dogovorene zaključke u ime Vlade Republike Srbije prihvatio je tadašnji šef Pregovaračkog tima Borislav Stefanović. Tekst dogovorenih zaključaka glasi:

Katastarska evidencija

1. Radi zaštite prava osoba sa legitimnim imovinskim zahtevima, strane će zajednički uložiti sve napore radi uspostavljanja potpuno pouzdanog katastarsa na Kosovu;

2. Tripartitna implementacijska grupa, koju čine katastarski stručnjaci sa obe strane i kojom predsedava EU, nadgledaće rad tehničke agencije (koju će odabrati EU nakon konsultacija sa obema stranama), čija će uloga biti utvrđivanje praznina u originalnoj katastarskoj evidenciji iz perioda 1999. godine;

3. Specijalni predstavnik EU će dobiti skenirane kopije originalne katastarske evidencije iz perioda pre 1999. godine, uklonjene sa Kosova. Na zahtev, specijalni predstavnik EU će dostaviti konkretne informacije sa Kosova;

4. Tehnička agencija, pomenuta u tački 2. uporediće sve kopije originalne katastarske evidencije privatne svojine¹ iz perioda pre 1999. godine sa rekonstruisanim katastrom Kosova. Za slučajeve za koje poređenje pokaže da evidencije nisu istovetne, tripartitna implementacijska grupa će preneti na adjukacioni na Kosovu. Ovaj mehanizam će doneti konačnu odluku o tome koji je katastarski zapis tačan;

5. Prvi stepen mehanizma za donošenje sudskih odluka će obavljati komisija sastavljena od međunarodnih i stručnjaka za katastar i imovinu sa Kosova.

¹ Ovo će se odnositi na katastarsku evidenciju privatne svojine, privatne poslovne imovine i privatne crkvene imovine.

Većinu stručnjaka će imenovati Specijalni predstavnik EU, uzimajući u obzir interese svih zainteresovanih zajednica;

6. Međunarodni panel sudija u Vrhovnom sudu Kosova će delovati kao drugostepeno, žalbeno telo ovog mehanizma. Odluke Vrhovnog suda Kosova će donositi sudsko veće u kome će međunarodne sudije predstavljati većinu, i one će biti konačne i izvršne i neće moći da budu osporavane;

7. O odlukama napred navedenog mehanizma će biti obavešteni svi zainteresovani činioци. Katastarska agencija Kosova će sprovesti konačne odluke napred navedenog mehanizma za donošenje sudskih odluka tako što će unositi neophodne promene u kosovski katastar;

8. Implementacija grupa će nadgledati brzu realizaciju i funkcionisanje gore navedenog aranžmana i redovno će Dijalogu podnositi izveštaje o napretku.

Vlada Republike Srbije je 8. decembra 2011. godine usvojila Uredbu o posebnom načinu obrade podataka sadržanih u katastru zemljišta za Autonomnu pokrajinu Kosovo i Metohija, 05 broj: 110-9390/2011 („Službeni glasnik RS”, broj 94/11”). Istog dana u Beogradu je održan inicijalni sastanak Grupe za implementaciju (sastavljene od predstavnika EU, PIS u Prištini, Republičkog geodetskog zavoda i Kancelarije za stručne i operativne poslove u pregovaračkom procesu), na kome su razmenjena mišljenja o tehničkim pitanjima implementacije.

Sledeći sastanak predstavnika Beograda, Prištine i EU održan je u Kruševcu, 10. januara 2012. godine. Predstavnici Republičkog geodetskog zavoda su predstavnicima EU i PIS u Prištini pokazali uslove u kojima se čuva deo dokumentacije službi Republičkog geodetskog zavoda koje su izmeštene sa teritorije AP KiM. Naša strana je prema dogovoru sa sastanka od 8. decembra 2011. godine uručila predstavnicima Prištine tabelu u kojoj je dat format i veličina fajlova prema tipu dokumenata koji će se skenirati (vrsta dokumenata, dimenzije, format zapisa); spisak dokumentacije za opštinu Suva Reka.

U Beogradu je 27. i 28. marta 2012. godine održan sastanak sa predstavnicima EU posvećen razmatranju mogućnosti finansiranja projekta skeniranja od strane EU.

U skladu sa zaključcima sa sastanka od 10. januara 2012. godine, prištinska strana je pozvala predstavnike Beograda (Republički geodetski zavod i Kancelarija za stručne i operativne poslove u pregovaračkom procesu) u posetu Prištini, koja je realizovana 4. aprila 2012. godine.

Na sastanku predstavnika Beograda (KSOPPP i RGZ) sa predstavnicima EU i Prištine, 4. aprila 2012. godine u Prištini, naša strana je predstavnicima PIS uručila tabelarni popis elaborata dokumentacije katastra za sve opštine sa teritorije KiM (planovi, skice, spisak promena, broj manuala, zbirka isprava, elaborat popisnog katastra).

U narednom periodu, naša strana je na sastancima sa predstavnicima EU/EULEKS-a insistirala da proces skeniranja katastarskih podataka bude finansiran od strane Evropske unije.

U pogledu implementacije dogovorenih rešenja u oblasti katastra u toku su finalni razgovori sa predstavnicima EU (Delegacija EU u Beogradu) oko realizacije projekta.

Projekat će se realizovati na istoj lokaciji na kojoj se realizuje projekat matičnih knjiga i finansiraće se iz IPA fondova predviđenih za 2012. godinu.

Početak pune realizacije očekuje se nakon potpisivanja Ugovora između Republičkog geodetskog zavoda i delegacije Evropske unije u Republici Srbiji,

odnosno nakon sprovođenja tenderske procedure za nabavku opreme. Očekivano vreme za završetak projekta je dve godine.

Sloboda kretanja:

Pitanje slobode kretanja rešeno je dogovorenim zaključcima u petoj rundi dijaloga, održanoj 2. jula 2011. godine, a 2. decembra 2011. godine usaglašeni su Operativni zaključci koji se odnose na implementaciju postignutog dogovora od 2. jula 2012. godine u oblasti „slobode kretanja”.

Dogovorene zaključke u ime Vlade Republike Srbije prihvatio je tadašnji šef Pregovaračkog tima Borislav Stefanović. Tekst dogovorenih zaključaka glasi:

Sloboda kretanja

1. Stanovnici svake strane treba da budu u mogućnosti da slobodno putuju u okviru ili preko teritorije druge strane;
2. Svaka strana će primenjivati, čim to bude bilo operativno izvodljivo, sistem ličnih karata za prekogranična/prekoadministrativna putovanja stanovnika druge strane;
3. Svaka strana može primenjivati sistem kojim će lične karte biti praćene pisanim 'ulaznim/izlaznim' dokumentima² za stanovnike druge strane koji žele da tranzitno putuju u treću zemlju;
4. Kao prelazno rešenje, svaka strana će omogućiti stanovnicima druge kupovinu graničnog/administrativnog osiguranja. Pod pokroviteljstvom Evropske unije, stranke će nastaviti rad usmeren ka postizanju komercijalnog aranžmana o uzajamnom pokriću osiguranja vozila, tako da sva vozila budu pokrivena sa obe strane granice/administrativne linije što je pre moguće;
5. Svaka strana će preduzeti sve neophodne mere da omogući stanovnicima druge strane da slobodno putuju u okviru ili preko teritorije druge koristeći vozačke dozvole koje su izdale njihove vlasti;
6. Kao privremena mera, vlasti na Kosovu će produžiti važenje KS registarskih tablica za početni period od pet godina, nakon čega će pitanje ponovo biti razmotreno od strane obe strane (uz posredovanje EU ukoliko bude potrebno);
7. Svi vlasnici automobila sa prebivalištem na Kosovu će koristiti RKS ili KS registarske tablice vozila (u skladu sa stavkom 6 gore). Izdavaće ih nadležni organi na Kosovu, a biće distribuirane uz posredovanje Euleksa tamo gde je to potrebno. Svaka strana će uložiti maksimalne napore da obezbedi sprovođenje gore navedenog;
8. Kao privremena mera, vlasti u Beogradu će omogućiti vozilima sa Kosova koja imaju vozilo sa KS registarskim tablicama da slobodno putuju u ili preko njene teritorije;
9. Kao privremena mera, za svako vozilo čiji vlasnik to bude želeo, biće dostupne privremene registarske tablice za vozila na relevantnim graničnim/administrativnim prelazima;
10. Što se tiče readmisije, a uzimajući u obzir obaveze Prištine u ovoj oblasti, gore pomenuti aranžmani neće stvoriti nove obaveze za Beograd da prihvati zahteve za readmisiju lica sa kosovskim dokumentima u kontekstu postojećih sporazuma o readmisiji između Beograda i EU;

² Sva izlazna/ulazna dokumenta će sadržati neutralni jezik.

11. Grupa za implementaciju, kojom će predsedavati EU, biće uspostavljena do sredine jula, i počće pripreme u cilju obezbeđivanja da svi gore navedeni aranžmani i sve neophodne naknadne radnje budu primenjene čim to bude operativno izvodljivo, dok će aranžman pod stavkom 7 biti primenjivan od 1. novembra 2011.

U delu slobode kretanja koji se odnosi na lične karte, vozačke dozvole i registarske tablice Vlada je donela Zaključak 05 Broj: 021-6653/2011 od 1. septembra 2011. godine; donet je i Zaključak 05 Broj: 423-9394/2011 od 8. decembra 2011. godine o osiguranju motornih vozila sa registracijama izdatim od strane Privremenih institucija samouprave u Prištini. Takođe, Vlada je donela Uredbu o kontroli prelaska administrativne linije prema Autonomnoj pokrajini Kosovo i Metohija, na sednici održanoj 22. decembra 2011. godine, 05 Broj: 110-9604/2011-3.

Održano je nekoliko interesornih sastanaka u periodu pre 26. decembra 2011. godine predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova, Udruženja osiguravača Srbije i Kancelarije za stručne i operativne poslove u pregovaračkom procesu posvećenih pripremama za početak sprovođenja dogovorenih zaključaka na terenu. Implementacija dogovora u oblasti slobode kretanja započela je 26. decembra 2011. godine.

Na sastanku u Beču, 20. decembra 2011. godine dogovoreno je zaključivanje Memoranduma o razumevanju kako bi se sprečile prevare u oblasti osiguranja koji je prištinska strana odbila da zaključi.

Sa naše strane postoji spremnost da se postigne dogovor, međutim, prištinska strana izbegava aranžmane koji podrazumevaju davanje depozita i čvršćih garancija za naplatu.

U Briselu je 19. aprila 2012. godine održan sastanak predstavnika Udruženja osiguravača Srbije i tzv. Kosovske asocijacije osiguravača uz posredovanje EU posvećen smanjenju cena auto-osiguranja. Udruženje osiguravača razmotriće mogućnost uvođenja različitih tarifa osiguranja kako je dogovoreno u Briselu. Planirano je uvođenje polisa sa kraćim i dužim vremenskim trajanjem.

Na sastanku predstavnika KSOPPP sa predstavnicima Udruženja osiguravača Srbije 26. juna 2012. godine u Beogradu, razmatran je dosadašnji proces implementacije odredaba tzv. slobode kretanja koje se odnose na mogućnost smanjenja cena osiguranja.

Posle nekoliko održanih sastanaka Implementacione grupe u oblasti slobode kretanja zaključeno je da je jedino održivo rešenje da tzv. Kosovo uđe u sistem zelene karte pod „kišobranom“ Beograda. Predstavnici Prištine su ovu ponudu kategorično odbili i započeli pregovore sa Albanijom i Makedonijom, koji do sada nisu dali rezultate.

Carinski pečat:

Na šestoj rundi dijaloga, održanoj 2. septembra 2011. godine, predstavnici Beograda su prihvatili dogovorene zaključke u oblasti carinskog pečata. Dogovorene zaključke u ime Vlade Republike Srbije prihvatio je tadašnji šef Pregovaračkog tima Borislav Stefanović. Tekst dogovorenih zaključaka glasi:

Carinski pečat

- Strane će učiniti sve kako bi obezbedile slobodno kretanje robe u skladu sa CEFTA sporazumom;
- Carinski pečat, sa natpisom 'Kosovo Customs' / „Kosovska carina“, kako je potvrđen svim članicama CEFTA, biće prihvaćen;

- Sva prateća dokumentacija i komunikacija će takođe reflektovati ovakvu upotrebu.

Vlada je 19. septembra 2011. godine donela Zaključak 05 Broj: 021-6919/2011-1 o prihvatanju dogovora postignutog u oblasti „carinskih pečata”. Sporazum se sa naše strane primenjuje u potpunosti.

Univerzitetske diplome:

Na sedmoj rundi dijaloga, održanoj 21. novembra 2011. godine, rešeno je pitanje prihvatanja univerzitetskih diploma. Dogovorene zaključke u ime Vlade Republike Srbije prihvatio je tadašnji šef Pregovaračkog tima Borislav Stefanović. Tekst dogovorenih zaključaka glasi:

Prihvatanje univerzitetskih diploma

1. Na osnovu operativnih zaključaka od 2. jula 2011. godine o prihvatanju univerzitetskih diploma strane su se dogovorile da zamole Evropsku univerzitetsku asocijaciju da overi univerzitetske diplome koje izdaju univerziteti svake od strana kako bi je druga koristila u svrhu nastavka obrazovanja i/ili zapošljavanja u javnom sektoru.

2. Nakon verifikacije da su univerzitetske diplome izdate od strane ovlašćenih institucija u skladu s evropskom najboljom praksom, Komitet evropskih akademskih stručnjaka, koji je osnovala Evropska univerzitetska asocijacija, izvršiće sertifikaciju.

3. Dodaci uz diplome i izvodi iz studentskih dosijea, u formatu u kakvom su podneti tokom dijaloga, dati su u prilogu ovih zaključaka i biće priloženi uz univerzitetske diplome. Organi svake od strana odlučiće koji od dokumenata su validni za ovaj proces, pod uslovom da je rezultat prihvatanje kvalifikacije stečene na osnovu diplome.

4. EU će uložiti sve napore da obezbedi implementaciju gore pomenutih zaključaka od 1. januara 2012. godine.

Vlada Republike Srbije je 22. decembra 2011. godine donela Zaključak u vezi sa Izveštajem o dosadašnjem toku dijaloga sa Privremenim institucijama samouprave u Prištini i postignutim dogovorima u oblastima univerzitetskih diploma i integrisane kontrole administrativne linije, 05 Broj: 021-9607/2011-1.

Vlada Republike Srbije je 9. februara 2012. donela Uredbu o posebnom načinu priznavanja visokoškolskih isprava i vrednovanja studijskih programa univerziteta sa teritorije Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija koji ne obavljaju delatnost po propisima Republike Srbije, 05 Broj: 110-969/2012. godine.

Na sastanku održanom u Beogradu, 27. juna 2012. godine, između predstavnika KSOPPP i međunarodne nevladine organizacije SPARK-a uključene u proces implementacije, predstavnici SPARK-a su informisali da je Evropska univerzitetska asocijacija sertifikovala prve 73 diplome izdate od strane PIS u Prištini.

Na sastanku 12. jula 2012. godine, na kome su prisustvovali predstavnici KSOPPP, Ministarstva prosvete i nauke i SPARK-a diskutovano se o tehničkim modalitetima implementacije odredaba Uredbe o posebnom načinu priznavanja visokoškolskih isprava i vrednovanja studijskih programa univerziteta sa teritorije Autonomne Pokrajine Kosovo i Metohija koji ne obavljaju delatnost po propisima Republike Srbije.

Na drugoj sertifikaciji diploma održanoj krajem januara meseca 2013. godine, Evropska univerzitetska asocijacija izvršila je sertifikaciju ukupno 4 diplome.

U skladu sa važećom uredbom, zaključno sa martom 2013. godine, od strane univerziteta na teritoriji centralne Srbije priznate su diplome 49 aplikanata koji su stekli diplome na visokoškolskim ustanovama sa teritorije AP KiM.

Sledeći sastanak Komisije za priznavanje diploma Evropske univerzitetske asocijacije održaće se u junu 2013. godine. Sporazum se sa naše strane primenjuje u potpunosti.

Integrisana kontrola administrativne linije:

Tokom osme runde dijaloga, održane od 30. novembra do 2. decembra 2011. godine, postignut je dogovor u oblasti integrisane kontrole administrativne linije.

Dogovorene zaključke u ime Vlade Republike Srbije prihvatio je tadašnji šef Pregovaračkog tima Borislav Stefanović. Tekst dogovorenih zaključaka glasi:

Dogovoreni zaključci u vezi sa IBM³

1. U skladu s Lisabonskim ugovorom i relevantnim zakonodavstvom EU⁴, i uzimajući u obzir da su obe strane deo Agende EU za zapadni Balkan, od njih će se zahtevati da postepeno harmonizuju svoje zakonodavstvo sa EU tekovinama, a posebno da primene koncept IBM.

2. U interesu brže i efikasnije obrade, strane će pod opštim smernicama EU primeniti koncept IBM.

3. Strane nameravaju da postepeno uspostave zajedničke integrisane punktove na svim njihovim zajedničkim IBM prelazima. Ova saradnja će pratiti najbolju evropsku praksu kako je dalje bude progresivno unapređivala Evropska komisija. Posao će imati najveći prioritet, projekti će se zajednički identifikovati i implementirati čim to praktično bude moguće.

4. Zajednički, integrisani, jedinstveni i bezbedni punktovi biće locirani u granicama zajedničkog područja IBM prelaza, zajednički određeni, na kojima će zvaničnici svake strane obavljati odgovarajuće kontrole. Izuzetno, i ograničeno samo na zajednička IBM područja, strane neće isticati simbole svoje jurisdikcije.

5. Aranžmani će uključiti izbalansirano prisustvo, u skladu sa zahtevima, svih relevantnih organa obe strane, kao što su carina, policija itd., i obuhvatiće pitanja kao što su lokacija prelaza, priroda objekta, radno vreme itd. U skladu sa i za vreme trajanja njegovog mandata⁵ na prelazima Jarinje/Rudnica i Brnjak, ovo prisustvo uključuje zvaničnike EULEX-a. EULEX će, takođe, biti prisutan i na prelazima Končulj, Merdare, Mutivode i Mučibaba.

6. U osnovi aranžmana biće jasan zadatak prenosa važećih zakonskih odgovornosti i obaveza na jurisdikcije svake od strana.

7. Biće osnovana tripartitna grupa za implementaciju kojom predsedava EU, radi implementacije gore navedenog aranžmana čim to praktično bude moguće. U tom cilju, biće sačinjen i potpisan Tehnički protokol, prema potrebi odvojeno sa EU, koji će uzeti u obzir različite poglede strana na pitanje statusa. Implikacije ovih zaključaka biće uzete u obzir prilikom implementacije slobode kretanja.

8. Ovaj dogovor ne obuhvata bilo kakva opšta ili specifična carinska ili fiskalna pitanja.

³ Jedna strana prepoznaje liniju kao granicu, druga strana prepoznaje liniju kao administrativnu liniju.

⁴ Kako je definisano posebno u Šengenskom graničnom zakoniku, Frontex propisu, Propisu o transgraničnom saobraćaju, VIS propisu i Zakoniku zajednice o vizama.

⁵ Kako je definisano u Zajedničkim akcijama Saveta 2008/124 CEFSP, član 3. stav a.

Vlada Republike Srbije je 22. decembra 2011. godine donela Uredbu o kontroli prelaska administrativne linije prema AP Kosovo i Metohija, 05 Broj: 110-9604/2011-3 („Službeni glasnik RS”, broj 98/11).

Na istoj sednici, 22. decembra 2011. godine Vlada je donela Zaključak u vezi sa Izveštajem o dosadašnjem toku dijaloga sa Privremenim institucijama samouprave u Prištini i postignutim dogovorima u oblastima univerzitetskih diploma i integrisane kontrole administrativne linije, 05 Broj: 021-9607/2011-1.

Takođe, Odlukom o obrazovanju Radne grupe za implementaciju postignutih dogovora u oblasti integrisane kontrole administrativne linije prema Autonomnoj pokrajini Kosovo i Metohija, koju je donela Vlada na sednici održanoj 29. decembra 2011. godine, formirana je Radna grupa Vlade Republike Srbije čiji zadatak je bio da detaljno definiše rešavanje i eventualnu primenu aranžmana kroz Tehnički protokol.

S tim u vezi, održano je nekoliko sastanaka predstavnika Beograda sa predstavnicima Prištine uz posredovanje EU, koji su bili posvećeni usaglašavanju nacrtu Tehničkog protokola u oblasti integrisane kontrole administrativne linije.

Prvi sastanak članova Radne grupe i predstavnika Evropske unije održan je 11. januara 2012. godine u Beogradu.

U Beogradu je 23. januara 2012. godine održan drugi sastanak članova Radne grupe sa predstavnicima EU posvećen razmatranju trećeg nacrtu tehničkog Protokola za sprovođenje operativnih zaključaka od 2. decembra 2011. godine.

Vlada Republike Srbije je donela Odluku o prestanku važenja Odluke 05 Broj: 02-10076/2011 od 29. decembra 2011. godine, čime je rasformirana Radna grupa za implementaciju postignutih dogovora u oblasti integrisane kontrole administrativne linije prema AP Kosovo i Metohija (05 Broj 02-509/2012 od 26. januara 2012. godine, „Službeni glasnik RS, br. 6/12 od 27. januara 2012. godine”).

Prvi sastanak predstavnika Beograda sa predstavnicima Prištine uz posredovanje EU nakon rasformiranja Radne grupe održan je u Briselu, 26. januara 2012. godine. Bio je posvećen prezentaciji DG HOME i razmeni mišljenja u vezi sa nacrtom Tehničkog protokola.

Drugi sastanak predstavnika Beograda sa predstavnicima Prištine uz posredovanje EU posvećen usaglašavanju teksta Tehničkog protokola u oblasti IBM-a održan je u Briselu, 13. i 14. februara 2012. godine.

Do 20. februara 2012. godine predstavnici EU su prezentovali ukupno jedanaest nacrtu Tehničkog protokola u oblasti integrisane kontrole administrativne linije.

Na sastanku predstavnika Beograda i PIS u Prištini uz posredovanje EU, 23. februara 2012. godine u Briselu, usaglašen je tekst Tehničkog protokola za sprovođenje operativnih zaključaka od 2. decembra 2011. godine u tzv. oblasti integrisane kontrole administrativne linije i parafiran od strane tadašnjeg šefa Pregovaračkog tima za dijalog sa PIS u Prištini Borislava Stefanovića.

Imajući u vidu međunarodno preuzete obaveze Republike Srbije, kao i tačku 40. Tehničkog protokola kojom je predviđeno da će implementacija početi nakon potpisivanja Tehničkog protokola, Vlada Republike Srbije je 20. septembra 2012. godine donela Zaključak kojim se određuje Dejan M. Pavićević, direktor Kancelarije za stručne i operativne poslove u pregovaračkom procesu, da nastavi da vodi tehnički dijalog između Beograda i Prištine uz posredovanje EU.

Dejan M. Pavićević je u ime Vlade Republike Srbije 22. septembra 2012. godine uputio pismo visokom predstavniku EU za spoljnu politiku i bezbednost Ketrin

Ešton, čiji integralni deo predstavlja tekst Tehničkog protokola za sprovođenje IBM dogovorenih zaključaka.

U skladu sa tačkom 10. Tehničkog protokola za sprovođenje IBM dogovorenih zaključaka od 2. decembra 2011. godine predviđeno je da će nakon zaključivanja Tehničkog protokola biti formirana tripartitna Grupa za implementaciju Tehničkog protokola (u daljem tekstu: Grupa za implementaciju), da će biti odgovorna za njegovu implementaciju, da će moći da predloži mere ili rešenja koja se odnose na pitanja u vezi sa implementacijom Tehničkog protokola, kao i da će predlagati mere za rešavanje sporova i konflikata.

Implementacionu grupu čine predstavnici državnih organa Republike Srbije, PIS u Prištini i Evropske unije koja čini njen sastavni deo i nalazi se u ulozi posrednika i predsedavajućeg. U ime Beograda u Grupi za implementaciju nalaze se predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva finansija i privrede – Uprava carina i Poreska uprava, Ministarstva odbrane, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Uprava za zaštitu bilja i Uprava za veterinu, Kancelarije za Kosovo i Metohiju, Kancelarije za stručne i operativne poslove u pregovaračkom procesu i Republičkog geodetskog zavoda. Navedeni predstavnici državnih organa Republike Srbije, uključujući i Republički sekretarijat za zakonodavstvo su istovremeno i članovi Radne grupe za sprovođenje dogovora u oblasti integrisane kontrole administrativne linije, koja je osnovana Odlukom Vlade Republike Srbije, 05 Broj: 02-6708/2012 od 4. oktobra 2012. godine.

Grupa za implementaciju održala je do sada ukupno jedanaest sastanaka u Briselu, i to: 10. i 11. oktobra 2012. godine, 31. oktobra 2012. godine sa nastavkom tokom 5. i 6. novembra 2012. godine, 20. i 21. novembra 2012. godine, 29. i 30. novembra 2012. godine, 3. i 4. decembra 2012. godine, 12. i 13. decembra 2012. godine, 17. i 18. decembra 2012. godine, 10. i 11. januara 2013. godine; 15. januara 2013. godine, 6. februara 2013. godine i 18. i 19. marta 2013. godine.

Članovi Radne grupe koji su istovremeno i članovi Grupi za implementaciju predlagali su konkretna rešenja i mere u pogledu implementacije Tehničkog protokola u skladu sa Ustavom Republike Srbije, važećim propisima i državnom politikom Republike Srbije prema AP KiM, insistirajući na tehničkim rešenjima koja se zasnivaju na statusnoj neutralnosti uz naglašavanje posredničke i izvršne uloge EULEKS-a.

Grupa za implementaciju je u skladu sa tačkom 10. Tehničkog protokola usvojila sopstveni Pravilnik o radu, Tehnički aranžman o funkcionisanju privremenih zajedničkih IBM tačaka prelaska (Zajedničke tačke prelaska: u daljem tekstu ZTP/Zajedničke zone tačaka prelaska: u daljem tekstu ZZTP) prema Tehničkom protokolu za implementaciju IBM dogovorenih zaključaka iz dijaloga od 2. decembra 2011. donetim 23. februara 2012. godine, kao i Akcioni plan Grupe za implementaciju za Tehnički protokol o IBM, čiji integralni deo čini Tehnički aranžman.

Na prvom sastanku Grupe za implementaciju, održanom 10. i 11. oktobra 2012. godine, predstavnici EU su prezentovali nacrt Pravilnika o radu Grupe za implementaciju Tehničkog protokola, kojim je predloženo da strane započnu sa osnivanjem i funkcionisanjem prva četiri ZTP/ZZTP, dok će preostala dva ZTP/ZZTP biti osnovana po puštanju u rad prva četiri zajednička prelaza. Takođe, dogovoreno je da se usvoji Pravilnik o radu, kao i da se definiše Plan aktivnosti u kojem bi se naveli vremenski okviri i aktivnosti koje je potrebno sprovesti s tim u vezi.

Na sastanku Grupe za implementaciju Tehničkog protokola, koji je održan 31. oktobra 2012. godine, tokom 5. i 6. novembra 2012. godine usvojen je Pravilnik o radu i Plan aktivnosti u kojem su definisani dalji konkretni koraci u pogledu implementacije. Beograd i Priština su se složili da se formiraju privremene zajedničke

tačke prelaska za zajedničko prisustvo na svih šest svojih tačaka prelaska koristeći postojeće objekte („koncept 3+3” prema kome je definisano da ZTP/ZZTP Merdare, Mutivode i Brnjak biti na strani AP KiM, dok je ZTP /ZZTP Jarinje, Končulj i Depce na strani centralne Srbije), pri čemu bi se u ovoj fazi započelo sa četiri ZTP (Brnjak, Merdare, Jarinje i Končulj). Takođe, dogovorena je i zajednička poseta Grupe za implementaciju navedenim prelazima, koja je realizovana u periodu od 14. do 15. novembra 2012. godine.

Pravilnikom o radu Grupe za implementaciju potvrđena je posrednička uloga EU, odnosno EULEKS-a, kao i navedene formulacije u pogledu osnivanja šest ZTP, precizirano je da će u skladu sa mandatom i tokom trajanja svog mandata⁶ na ZTP/ZZTP Jarinje i Brnjak ovo prisustvo uključivati i zvaničnike EULEKS-a. EULEKS će takođe biti prisutan i na ZTP Končulj, Merdare, Mutivode i Depce.

Predviđeno je da će početna faza trajati do 31. januara 2013. godine, tokom koje će biti osnovane tripartitne tehničke radne grupe za svaki od ZTP/ZZTP. Po okončanju početne faze, predviđena je realizacija implementacione i operativne faze. Zvanični sastanci Grupe za implementaciju biće održavani u intervalima od tri nedelje, dok je u pogledu sastanaka tehničkih radnih grupa definisano da će se održavati jednom ili dva puta nedeljno.

Na trećem sastanku Grupe za implementaciju, održanom 20. i 21. novembra 2012. godine, Beograd i Priština potvrdili su dizajn sva četiri privremena ZTP/ZZTP. Takođe, dogovorene su posete Grupe za implementaciju ZTP Brnjak i Jarinje, 26. novembra 2012. godine i narednog dana ZTP Merdare i Končulj, imajući u vidu započete građevinske radove na navedenim ZTP.

Četvrti sastanak Grupe za implementaciju održan je 29. i 30. novembra 2012. godine, kada su se strane u skladu sa Tehničkim protokolom složile oko procedura za razmenu informacija, kao i u pogledu teksta Tehničkog aranžmana. Priština je nastavila da insistira na prijemu u članstvo regionalnih organizacija u vezi sa IBM-om (MARRI i SELEC) što je sa naše strane kategorički odbijeno. Dogovoreno je da obe strane pripreme planove u slučaju nepredviđenih okolnosti. U pogledu carinskih i policijskih procedura, konstatovano je da nije neophodna dodatna harmonizacija. U vezi sa procedurama veterinarske i fitosanitarne službe, Beograd i Priština su se složili da kada se ove službe ustanove, da bi procedure trebalo da budu dovoljno slične kako bi se izbegla harmonizacija.

Na petom sastanku Grupe za implementaciju, održanom 3. i 4. decembra 2012. godine, IBM Implementaciona grupa se složila oko razmene informacija elektronski u vezi sa carinom elektronski kroz S.E.E.D. u skladu sa uspostavljenom S.E.E.D. praksom. Uspostavljanje razmene carinskih podataka kroz elektronski sistem S.E.E.D. predviđen je Tehničkim protokolom i kroz njega će se razmenjivati samo podaci vezani za robu stranog porekla, dok je naša strana kategorički odbila da se ovaj sistem primenjuje na robu domaćeg porekla koja se otprema na teritoriju i sa teritorije AP Kosovo i Metohija, i kao takva nije predmet kontrole carinskih, već poreskih organa.

Takođe, predstavnici EU su od strane Beograda i Prištine dobili informacije o brojnom stanju osoblja relevantnih službi, kao i u pogledu detaljnih planova u slučaju nepredviđenih okolnosti. Dogovoreno je jednostrano potpisivanje Finalnog Akcionog plana sa Evropskom unijom najkasnije zaključno sa 10. decembrom 2012. godine.

Imajući u vidu međunarodno preuzete obaveze, Vlada Republike Srbije je 9. decembra 2012. godine pismom obavestila Fernanda Đentilinija, direktora za Zapadni Balkan i Tursku u Spoljnopolitičkoj službi EU da je Beograd spreman da u dobroj veri implementira Akcioni plan usaglašen od strane Grupe za implementaciju

⁶ Definisan Zajedničkom akcijom saveta 2008/124 CEFSP, član 3. stav a.

za Tehnički protokol o IBM-u, uz naglašavanje rezervi i neprihvatanje pojedinih termina koji su navedeni u tekstu samog Akcionog plana. Takođe, jasno je podvučeno da implementacija Tehničkog aranžmana ne može da se tumači kao priznanje PIS u Prištini od strane Beograda, imajući u vidu naš teritorijalnim integritet i suverenitet u odnosu na AP KiM.

Finalnim akcionim planom definisano je da će privremene ZTP/ZZTP Rudnica i Merdare postati potpuno operativni 10. decembra 2012. godine u 08:00 časova, dok će Brnjak i Končulj postati operativni 31. decembra 2012. godine u 08:00 časova. Nakon kompletiranja prva četiri ZTP/ZZTP, započeće rad na osnivanju dva preostala ZTP/ZZTP, kako je i utvrđeno Tehničkim protokolom.

Sastavni deo Finalnog akcionog plana su i Procedure za razmenu informacija u vezi sa funkcionisanjem ZZTP. Informacije će biti razmenjivane samo u pismenoj formi, putem faksa i elektronskih adresa preko EULEKS-a. Predviđeno je da će Beograd i Priština razmenjivati relevantne informacije u svrhu sprečavanja, otkrivanja i istraživanja kriminalnih aktivnosti, kao i radi zaštite života i zdravlja ljudi, životinja i biljaka.

Sastavni deo Finalnog akcionog plana predstavlja i dogovor o razmeni informacija u vezi sa carinom elektronski kroz S.E.E.D. u skladu sa ustanovljenom S.E.E.D. praksom. Predviđeno je da će ova razmena početi najkasnije od 31. decembra 2012. u 07:59; kao i da je ovaj dogovor bez prejudiciranja diskusije o regionalnim organizacijama koje se održavaju na političkom nivou. Razmena svih drugih informacija u vezi sa prometom biće sprovedena kroz procedure razmene informacija.

Sastavni deo Finalnog akcionog plana predstavlja i Tehnički aranžman o funkcionisanju privremenih zajedničkih IBM tačaka prelaska, prema Tehničkom protokolu za implementaciju IMB dogovorenih zaključaka iz dijaloga od 2. decembra 2011. donetom 23. februara 2012. godine.

Prištinska strana kao i predstavnici Evropske unije smatrali su da u skladu sa Zajedničkom akcijom Saveta Evrope 2008/124 CEFSP, član 3. stav a, EULEKS ne može imati izvršni mandat u odnosu na policiju i carinu u poslovima koje oni obavljaju na ZTP/ZZTP, kao i da to nije garantovano pismom koje je bivšem predsedniku Republike Srbije Borisu Tadiću uputila visoka predstavica za zajedničku spoljnu i bezbednosnu politiku Ketrin Ešton, na čemu je insistirao tadašnji šef Pregovaračkog tima za dijalog sa Privremenim institucijama samouprave u Prištini, Borislav Stefanović. Na sastancima Implementacione grupe naša strana je insistirala na izvršnim ovlašćenjima EULEKS-a uz isticanje da je direktna komunikacija sa predstavnicima policije i carine i drugih službi pod ingerencijom PIS u Prištini nemoguća. Dogovoreno je da na ZTP/ZZTP Jarinje i Brnjak EULEKS ima isti broj pripadnika kao i organi PIS u Prištini, i da na tim prelazima ima izvršna ovlašćenja.

Članom 9. Tehničkog aranžmana definisano je da strane neće prikazivati simbole dok je tačkom 15. predviđena mogućnost da nakon obavljanja konsultacija sa EU u pismenoj formi, svaka strana može da raskine Tehnički aranžman kroz pismeno obaveštenje stranama aranžmana i EULEKS-u. Prekid važenja ovog aranžmana stupiće na snagu 12 meseci nakon takvog obaveštenja. Tehnički aranžman stupio je na snagu 10. decembra 2012. godine.

U pogledu razmene informacija posredstvom S.E.E.D. Vlada Republike Srbije je 9. decembra 2012. godine pismom obavestila Fernanda Đentilinija, direktora za Zapadni Balkan i Tursku u Spoljnopolitičkoj službi EU, da se Grupa za implementaciju dogovorila da se razmenjuju carinske informacije elektronski kroz S.E.E.D. u skladu sa ustanovljenom praksom u S.E.E.D. uz naglašavanje da je ovaj sporazum bez prejudiciranja razgovora o regionalnim organizacijama koji se vode na

više, političkom nivou, kao i da će razmena svih drugih informacija u vezi sa prometom biti sprovedena kroz procedure razmene informacija ustanovljene Finalnim akcionim planom, a ne preko S.E.E.D.

Na šestom sastanku Grupe za implementaciju, održanom 12. i 13. decembra 2012. godine, predstavnici Beograda i Prištine su se dogovorili oko finalnog nacrtu Procedura uzajamne pravne pomoći.

Na sedmom sastanku, održanom 17. i 18. decembra 2012. godine, Beograd i Priština su se složili da u vezi sa fitosanitarnim/veterinarskim pitanjima uspostave funkcionalni kanal komunikacije koristeći Procedure za razmenu informacija, koje su već dogovorene, kao i da će se sastanci na nivou direktora uz posredovanje EU održavati najmanje dva puta godišnje.

Sastanci Grupe za implementaciju u periodu 10. i 11. januara 2013. godine, kao i od 15. januara – 17. januara 2013. godine rezultirali su dogovorom u vezi sa osnivanjem Fonda za razvoj. Predviđeno je da sva sredstva prikupljena od carina, akciza i poreza budu uplaćena na račun Fonda u nekoj od komercijalnih banaka koje posluju na severu AP KiM, dok će se ta sredstva koristiti isključivo za infrastrukturne i razvojne projekte u opštinama Leposavić, Zvečan, Zubin Potok i Kosovska Mitrovica.

Na sastanku Grupe za implementaciju, održanom 6. februara 2013. godine, strane su se složile da sačine spisak preostalih nerešenih infrastrukturnih pitanja sa rokovima za njihovu realizaciju. Takođe, predsedavajući je obavešten o brojnom stanju službenika nadležnih službi na ZTP Mučibaba i Mutivode, uz odredbu prema kojoj će EULEKS biti prisutan na oba ZTP.

Beograd i Priština su na navedenom sastanku potvrdili Zaključke sa sastanka u vezi sa S.E.E.D-om, održanog u Rimu 24. januara 2013. godine, prema kojima će server za razmenu informacija biti lociran u Rimu. Za održavanje servera biće zadužena Italijanska carinska agencija.

Na sastanku Grupe za implementaciju, održanom u periodu od 18. do 19. marta 2013. godine, Beograd i Priština su se saglasili sa Akcionim planom za implementaciju S.E.E.D-a, koja se očekuje nakon dobijanja odobrenja od strane Generalnog direktorata za proširenje Evropske komisije u pogledu finansiranja. Akcioni plan sadrži šest faza i za njegovu realizaciju biće potrebno 13 nedelja. U vezi sa razmenom trgovinskih informacija naša strana je insistirala da bude ostvarena u skladu sa Akcionim planom i Zaključcima sastanka u vezi sa S.E.E.D. -om od 24. januara 2013. godine, pri čemu će se o modalitetima funkcionisanja navedenih procedura raspravljati na sledećem sastanku Grupe za implementaciju, što je prihvaćeno od strane predsedavajućeg i PIS u Prištini.

U pogledu infrastrukturnih pitanja, dogovoreno je da će radovi na svim privremenim ZTP/ZZTP biti završeni zaključno sa 30. aprilom 2013. godine.

Predsedavajući je informisao da su obe strane prihvatile Procedure uzajamne pravne pomoći. S tim u vezi, Bernd Tran u svojstvu predsedavajućeg je 19. marta 2013. godine uputio pismo, u kome je obavestio Beograd i Prištinu da će primena Procedura uzajamne pravne pomoći početi odmah po prijemu navedenog pisma, čime su procedure uzajamne pravne pomoći stupile na snagu.

Dogovoreno je da će regionalni sastanci biti organizovani u tri regiona: Region 1 će obuhvatati ZTP Brnjak i Jarinje, Region 2 će obuhvatati ZTP Merdare i Mutivode i Region 3 će obuhvatati ZTP Končulj i Depce. Lokacije sastanaka će se rotirati među stranama; za Region 1 biće u Raškoj i u Mitrovici, za Region 2 u Medveđi i u Lužanu, za Region 3 u Preševu i Gnjilanu. Sastanci na regionalnom nivou će se održavati najmanje jednom mesečno između odgovarajućih zvaničnika koji su zaduženi za ZTP regiona.

Radi implementacije Tehničkog protokola, a u skladu sa Pravilnikom o radu Grupe za implementaciju formirane su Tehničke radne grupe koje sačinjavaju predstavnici relevantnih institucija obe strane i kojima predsedavaju predstavnici EULEKS-a. Sa naše strane postoji šest Tehničkih radnih grupa za administrativne prelaze Brnjak, Rudnica, Končulj, Merdare, Mutivode i Depce. U njihovom sastavu nalaze se predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave carina, Poreske uprave, Uprave za zaštitu bilja, Uprave za veterinu, Telekom Srbije, Elektroprivrede Srbije i Kancelarije za stručne i operativne poslove u pregovaračkom procesu.

Do sada su Tehničke radne grupe za sve ZTP održale nekoliko sastanaka kako sledi: Brnjak – ukupno četiri sastanka (19. novembra 2012. godine, 23. novembra 2012. godine, jedan sastanak u decembru otkazan od strane EULEKS-a i 7. februara 2012. godine i 17. aprila 2013. godine), Jarinje – ukupno šest sastanaka (19. novembra 2012. godine, 23. novembra 2012. godine, 3. decembra 2012. godine, 19. februara 2013. godine i 17. aprila 2013. godine i 22. aprila 2013. godine), Merdare – ukupno pet sastanaka (20. novembra 2012. godine, 26. novembra 2012. godine, 3. decembra 2012. godine i 08. decembra 2012. godine i 20. februara 2013. godine), Mutivode – ukupno pet sastanaka (14. februara 2013. godine, 21. februara 2013. godine, 26. februara 2013. godine, 7. marta 2013. godine i 21. marta 2013. godine), Končulj – ukupno sedam sastanaka (20. novembra 2012. godine, 30. novembra 2012. godine, 4. decembra 2012. godine, 18. decembra 2012. godine, 26. decembra 2012. godine, 18. januara 2013. godine, 22. februara 2013. godine) i Depce – ukupno osam sastanaka (5. februara 2013. godine, 13. februara 2013. godine, 22. februara 2013. godine, 27. februara 2013. godine, 1. marta 2013. godine, 12. marta 2013. godine, 4. aprila 2013. godine i 22. aprila 2013. godine).

Na svim dosadašnjim sastancima Tehničkih radnih grupa naša strana je insistirala na statusnoj neutralnosti EU/EULEKS-a, odnosno da EU predstavlja kanal za komunikaciju Tehničke radne grupe, što je i uključeno u zaključke sastanaka.

Prema modelu koji je predložen od strane EU svaka strana je na prelazu na kome je domaćin bila u obavezi da obezbedi odgovarajuću infrastrukturu za funkcionisanje privremenih ZTP. Tehničke radne grupe su na svih šest ZTP predlagale konkretna rešenja u pogledu izgradnje infrastrukture kako bi se ZTP osposobili i postali funkcionalni u skladu sa navedenim rokovima. S tim u vezi, od strane Beograda na ZTP na kojima je naša strana domaćin (Jarinje, Končulj i Depce) obezbeđeni su novi kontejneri, komunikacioni sistemi, osvetljenje, agregati, saobraćajnice, parking mesta, antenski stubovi, nadstrešnice, vodosnabdevanje i snabdevanje strujom.

Naša strana je finansirala izvođenje svih tehničkih radova na osposobljavanju ZTP/ZZTP, uključujući kupovinu novih kontejnera za obe strane i to: asfaltiranje saobraćajnica, obezbeđenje vodovodne i kanalizacione mreže, izgradnju trafostanica i elektroenergetske mreže, izgradnju nadstrešnica, nabavku novih kontejnera za obe strane na administrativnim prelazima Jarinje, Končulj i Depce kako bi se priveli nameni i učinili operativnim u skladu sa dogovorenim terminima.

U skladu sa postavljenim rokovima, administrativni prelazi koji se nalaze u nadležnosti Beograda postali su operativni i pušteni u rad (10. decembra 2012. godine – Jarinje, 31. decembra 2012. godine – Končulj i 28. februara 2012. godine – Depce). Grupa za implementaciju dogovorila je da Tehničke radne grupe u narednom periodu u skladu sa dogovorenim rokovima za realizaciju aktivnosti nastave rad u pogledu izgradnje preostalih građevinskih radova, kako bi svih šest privremenih ZTP/ZZTP postalo u potpunosti operativno na dan 30. aprila 2013. godine.

Sledeći sastanak Grupe za implementaciju u oblasti IBM-a održaće se u Briselu, 25. aprila 2013. godine.

Regionalno predstavljanje i saradnja:

Dogovorene zaključke u ime Vlade Republike Srbije prihvatio je tadašnji šef Pregovaračkog tima Borislav Stefanović. Tekst dogovorenih zaključaka glasi:

Dogovor o regionalnom predstavljanju i saradnji

1. Obe strane potvrđuju svoju posvećenost delotvornoj, inkluzivnoj i reprezentativnoj regionalnoj saradnji.

2. U tom smislu „Kosovo” je jedini naziv koji će se koristiti u okviru regionalne saradnje.

3. Fusnota koja će se primenjivati u vezi sa zvezdicom u gore navedenom paragrafu 2 će glasiti "This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSC 1244 and the ICJ Opinion on the Kosovo declaration of independence."

„Ovaj naziv je bez prejudiciranja statusa i u skladu je sa Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o deklaraciji o nezavisnosti Kosova.“

4. „Kosovo” učestvuje za svoj račun i govori za sebe na svim regionalnim skupovima.

5. Kada se novi sporazumi parafiraju i/ili potpisuju, predstavnik „Kosova” će se potpisati pod nazivom iz gore navedenih paragrafa 2 i 3.

6. U pogledu izmena postojećih sporazuma potpisanih od strane UNMIK-a, ovi zaključci neće biti tumačeni tako da prejudiciraju zakonska prava UNMIK-a. Predstavnik Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK) biće pozvan na susrete organizovane u okviru dogovora u kojima je on jedan od ugovornih strana. Na UNMIK-u je da odluči da li će prisustvovati nekom sastanku.

7. Domaćini sastanaka biće podstaknuti da izbegavaju prikazivanje nacionalnih simbola osim svojih ličnih i simbola EU, uzimajući u obzir statute relevantnih organizacija.

8. EU će kao posrednik obaveštavati relevantne regionalne organizacije i entitete o ovom aranžmanu koji se tiče naziva, predstavljanja i načina potpisivanja. Oni bi trebalo da se odraze u praktičnoj organizaciji regionalnih susreta. EU će nadgledati implementaciju ovih dogovora.

9. Obe strane potpisnice i EU će podsticati partnere da podrže ove dogovore i da pomognu u njihovoj implementaciji.

10. Pod Regionalnim organizacijama iz ovog aranžmana smatraju se postojeće i buduće međuvladine organizacije ili dogovori čiji je cilj da promovišu saradnju ili integraciju u regionu Balkana. „Regionalni susreti” uključuju susrete ovih organizacija, kao i ad hoc tela i neformalne susrete sa sličnim ciljem. Takođe, ovo uključuje i susrete sa institucijama EU u kontekstu Evropske agende.

11. Ovi dogovori su prihvaćeni na privremenoj osnovi.

Na sedmoj i osmoj rundi dijaloga sa privremenim institucijama samouprave u Prištini koje su održane 21. i 22. novembra 2011. godine i u periodu od 30. novembra do 2. decembra 2011. godine, sa naše strane je predloženo da se ide ka rešenjima koja bi omogućavala učešće KiM, ali bi podrazumevala jasno poštovanje okvira definisanih Rezolucijom 1244 SB UN. Ovo bi u praksi značilo omogućavanje učešća u svim inicijativama, ali ne nužno i ravnopravan tretman imajući u vidu kako sporni status KiM tako i često vrlo različite interne akte i sporazume na kojima su ove organizacije i inicijative ustrojene.

Na devetoj rundi dijaloga, naša strana je nastavila da insistira na punom poštovanju Rezolucije 1244 SB UN, kao i na zadržavanju dosadašnje uloge UNMIK administracije u skladu sa navedenom rezolucijom. Isto tako naša strana je insistirala na uzdržavanju od isticanja bilo kakvih državnih simbola na sastancima regionalnih organizacija i inicijativa, kako bi se izbeglo svako isticanje simbola tzv. „Republike Kosovo”.

Priština je nastavila da insistira na simetričnom predstavljanju tzv. „Republike Kosovo”, kao nezavisne i međunarodno priznate države. Zahtev Prištine je bio da nastupaju pod nazivom „Republika Kosovo”, uz isticanje simbola te tzv. države, naglašavajući da za njih ništa manje od toga nije prihvatljivo.

Naša strana je u potpunosti ostala na svojim pozicijama o asimetričnom predstavljanju Prištine sa jasnom referencom na Rezoluciju 1244 SB UN.

Kao kompromisno rešenje prihvaćeno je da predstavnici PIS u Prištini na sastancima regionalnih organizacija i inicijativa učestvuju pod nazivom „Kosovo” sa referencom na Rezoluciju 1244 SB UN, kao i Savetodavno mišljenje Međunarodnog suda pravde o tzv. deklaraciji o nezavisnosti Kosova. Takođe, ovim aranžmanom nije se dozvolilo razvlašćenje UNMIK-a koje bi vodilo u gašenje Rezolucije 1244 SB UN.

Takođe, ovim aranžmanom ostavljena je mogućnost UNMIK-u da i ubuduće učestvuje na sastancima regionalnih organizacija i inicijativa zajedno sa predstavnicima PIS u Prištini.

Ovim aranžmanom je predviđeno da će domaćini sastanaka biti podstaknuti da izbegavaju prikazivanje nacionalnih simbola osim svojih ličnih i simbola EU, uz uzimanje u obzir statuta relevantnih organizacija.

Na devetoj rundi dijaloga između predstavnika Beograda i Privremenih institucija samouprave u Prištini, održanoj 24. februara 2012. godine postignut je dogovor o regionalnom predstavljanju i saradnji.

Vlada je 20. marta 2012. godine, odnosno 29. marta 2012. godine donela Zaključak o usvajanju Instrukcije za postupanje predstavnika državnih organa Republike Srbije na određenim skupovima posvećenim regionalnoj saradnji na kojima učestvuju predstavnici PIS u Prištini, a zatim i novu Listu organizacija i inicijativa posvećenim regionalnoj saradnji u Jugoistočnoj Evropi.

U proteklom periodu iz prakse je utvrđeno da ovakva instrukcija nije u skladu sa tzv. „Aranžmanima o regionalnom predstavljanju i saradnji”, postignutim u procesu dijaloga, te da postupanje predstavnika državnih organa Republike Srbije u skladu sa prethodnom instrukcijom može naneti štetu u spoljnopolitičkim odnosima Republike Srbije i nastavku procesa evropskih integracija. Na tabli ispred predstavnika PIS u Prištini nalaziće se natpis „Kosovo”, čime se pruža potpuna asimetrija tzv. Kosova i bez ispisivanja teksta fusnote na samoj tabli.

Imajući u vidu različita tumačenja u implementaciji navedenog aranžmana, Vlada Republike Srbije je na sednici održanoj 2. septembra 2012. godine usvojila Instrukciju za postupanje predstavnika državnih organa Republike Srbije na skupovima posvećenim regionalnoj saradnji na kojima učestvuju predstavnici PIS u Prištini.

Usvajanjem nove instrukcije omogućeno je potpuno poštovanje dogovora iz Brisela u skladu sa tumačenjem Evropske unije.

Telekomunikacije:

Vlada Republike Srbije nastavila je tehničke razgovore u vezi sa rešavanjem pitanja telekomunikacija na teritoriji AP KiM. Resorno ministarstvo Republike Srbije je sačinilo odgovarajuću platformu za istupanje delegacije Republike Srbije na

pregovorima koji se vode uz posredovanje EU. Prvi sastanak predstavnika Beograda i Prištine održan je u Briselu 30. novembra 2012. godine. Predstavnicima PIS u Prištini nisu se pojavili na navedenom sastanku.

Sledeći sastanak tehničkih eksperata Beograda i Prištine uz posredovanje EU održan je u Briselu, 4. decembra 2012. godine, na kome se razgovaralo o spornim pitanjima i modalitetima za njihovo rešavanje. Na sastanku između predstavnika Beograda i Prištine, održanom 5. i 6. februara 2013. godine nastavljani su razgovori o spornim pitanjima.

Elektroenergetika:

Vlada Republike Srbije nastavila je tehničke razgovore u vezi sa rešavanjem pitanja elektroenergetike na teritoriji AP KiM. Resorno ministarstvo Republike Srbije sačinilo je odgovarajuću platformu za istupanje delegacije Republike Srbije na pregovorima koji se vode uz posredovanje EU. Prvi sastanak predstavnika Beograda i Prištine održan je u Briselu je 30. novembra 2012. godine. Predstavnicima PIS u Prištini nisu se pojavili na navedenom sastanku.

Sledeći sastanak tehničkih eksperata Beograda i Prištine uz posredovanje EU održan je u Briselu, 4. decembra 2012. godine, na kome se razgovaralo o spornim pitanjima i modalitetima za njihovo rešavanje. Na sastanku između predstavnika Beograda i Prištine održanom 5. i 6. februara 2013. godine nastavljani su razgovori o spornim pitanjima.

III

Imajući u vidu da Autonomna pokrajina Kosovo i Metohija zauzima centralno mesto u političkom, ekonomskom, bezbednosnom, kulturološkom, identitetskom i duhovnom smislu za Republiku Srbiju i njene građane, u želji da ostvari dugoročni državni i nacionalni cilj – očuvanje celovitosti državne teritorije, suvereniteta, ekonomski razvoj, zaštitu političkih, ekonomskih i bezbednosnih interesa Republike Srbije na području Kosova i Metohije, kao i omogućavanje boljeg života za sve građane pristupanjem Evropskoj uniji, Vlada je prihvatila inicijativu da se, uz posredovanje Evropske unije – visoke predstavnice Evropske unije za spoljnu bezbednost i politiku Ketrin Ešton, otpočne sa dijalogom na političkom nivou, u toku koga bi se verifikovali tehnički dogovori i otvorila suštinska pitanja i utvrdili principi za normalizaciju odnosa.

Održano je deset rundi razgovora u okviru političkog dijaloga Beograda i Prištine:

Kako bi se na političkom nivou zaokružilo i potvrdilo ono što je postignuto na tehničkom nivou, 19. oktobra 2012. godine, u okviru prve runde, praktično je započeo politički dijalog.

Na drugoj rundi političkog dijaloga, održanoj 7. novembra 2012. godine, strane su postigle dogovor u vezi sa imenovanjem oficira za vezu – Aranžman posvećen pitanjima Oficira za vezu.

U decembru 2012. godine, Savet EU pozdravio je odluku da se odrede osobe za vezu koje će biti smeštene u prostorijama Delegacije Evropske unije u Beogradu i Kancelarije Evropske unije u Prištini i koji će rešavati sve probleme koji se mogu javiti u procesu implementacije dogovora postignutih u dosadašnjem dijalogu.

Postignuta je saglasnost da Evropska unija olakša proces uspostavljanja ovih aranžmana i pomogne oko njihove implementacije u skladu sa najboljom praksom EU.

Imajući u vidu međunarodno preuzete obaveze, Vlada je na sednici održanoj 4. februara 2013. godine donela Zaključak 05 broj: 119-995/2013, kojim se određuje Dejan M. Pavićević za oficira za vezu pri Misiji EU u Prištini.

U dosadašnjem periodu uz posredovanje EU održano je nekoliko sastanaka posvećenih usaglašavanju konkretnih modaliteta funkcionisanja Aranžmana oficira za vezu (28. januara 2013. godine, 5. februara 2013. godine, 14. februara 2013. godine, 20. februara 2013. godine, 5. marta 2013. godine i 2. aprila 2013. godine).

U toku razgovora održanih 4. decembra (treća runda) postignut je dogovor o uspostavljanju zajedničkog upravljanja prelazima na četiri administrativna prelaza, tj. punkta između teritorije Republike Srbije i teritorije AP Kosovo i Metohija, sa obavezom da dva budu otvorena 10. decembra, a dva do kraja 2012. godine, a po osnovu obaveze Republike Srbije da primeni dogovore koje je potpisala prethodna Vlada u vezi sa zajedničkim upravljanjem prelazima.

Zaključkom Vlade Str.pov. 05 broj: 00-1/2013 od 9. januara 2013. godine, usvojen je tekst Političke platforme za razgovore sa predstavnicima privremenih institucija samouprave u Prištini, sa koga je oznaka poverljivosti skinuta Zaključkom Vlade 05 broj: 06-193/2013 od 12. januara 2013. godine.

Vlada je konstatovala da, s ciljem zaštite državnih interesa, u daljim dogovorima sa privremenim institucijama samouprave u Prištini polazi od toga da svako rešenje, bilo opšteg ili nekog posebnog pitanja, o privremenom, prelaznom ili konačnom statusu AP Kosovo i Metohija, o položaju Srba u Pokrajini ili o zaštiti srpskog verskog i kulturnog nasleđa, mora da bude u skladu sa Ustavom Republike Srbije i Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244, te da, pošto je ocenila da je trajno i održivo rešenje za Kosovo i Metohiju moguće dostići kroz iskreni dijalog dve strane, u dobroj veri, treba nastaviti razgovore sa predstavnicima PIS u Prištini.

U tom smislu, a radi utvrđivanja osnovnih okvira za razgovore sa predstavnicima privremenih institucija samouprave u Prištini, Vlada je zaključila da Narodnoj skupštini treba predložiti Rezoluciju o osnovnim principima za političke razgovore sa predstavnicima privremenih institucija samouprave na Kosovu i Metohiji.

Na osnovu navedene političke platforme, Rezolucijom Narodne skupštine Republike Srbije o osnovnim principima za političke razgovore sa privremenim institucijama samouprave na Kosovu i Metohiji utvrđeni su pravac, smernice i ciljevi državne politike, koji su iskazani kroz osnovne principe (nepriznavanje jednostrano proglašene nezavisnosti Kosova, stvaranje uslova za sigurnost i puna zaštita ljudskih prava za srpsku zajednicu i sve druge nacionalne zajednice na Kosovu i Metohiji – s ciljem postizanja trajnog mira i stabilnosti i evropske budućnosti Srbije i regiona, a uz konstantan dijalog sa predstavnicima Srba sa Kosova i Metohije, nastavak implementacije već postignutih dogovora i sporazuma, donošenje ustavnog zakona kojim će se preneti dogovorene nadležnosti), a saglasno kojima su obavezani da postupaju predstavnici državnih organa Republike Srbije, odnosno učesnici u dijalogu i da kroz pregovore teže iznalaženju sporazumnog i sveobuhvatnog rešenja za Kosovo i Metohiju.

Pored navedenog, Rezolucijom je utvrđen stav da je Republika Srbija spremna da učini dodatne ustupke radi prevladavanja stanja u odnosima između srpskog i albanskog naroda, ali bez činjenja dodatnih ustupaka koji bi mogli da dovedu do ugrožavanja njenih državnih i nacionalnih interesa.

Tokom dijaloga koji je održan 17. januara 2013. godine (četvrta runda) razgovori su delom bili posvećeni sprovođenju sporazuma o integrisanom upravljanju

prelazima na administrativnoj liniji, odnosno o pitanju raspodele carinskih prihoda sa tih prelaza, ali je po prvi put otvoreno pitanje u vezi sa severom Kosova i Metohije.

U toku razgovora održanih 20. februara (peta runda) nije bilo značajnog napretka jer se razgovaralo o institucijama na severu Kosova i Metohije, a naša strana nije mogla prihvatiti dogovor o promeni trenutnog statusa i načina rada dok se prethodno ne postigne dogovor o institucijama koje treba da zamene postojeće i koje treba da budu garant za sigurnost i punu zaštitu ljudskih prava za srpsku zajednicu i sve druge nealbanske nacionalne zajednice na Kosovu i Metohiji, te je u tom smislu po prvi put u dijalogu otvoreno pitanje srpske zajednice na Kosovu i Metohiji.

Tokom dijaloga koji je održan 4. marta 2013. godine (šesta runda) konkretno je otvoreno pitanje i pokrenut suštinski dijalog o statusu srpske zajednice na Kosovu i Metohiji i modalitetima za ispunjenje uslova iz Zaključaka Saveta Evropske unije iz decembra 2012. godine. Postignuta je načelna saglasnost o formiranju zajednice srpskih opština na Kosovu i Metohiji, ali ne i saglasnost o nadležnostima te zajednice. Ponuda visoke predstavnice Evropske unije za spoljnu bezbednost i politiku Ketrin Ešton koja se odnosila na nadležnosti zajednice nije mogla biti prihvaćena zbog neusklađenosti sa nacrtom Evropske povelje o regionalnoj samoupravi Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Evrope, Preporukom br. 1349 (1997) Parlamentarne skupštine Saveta Evrope, i zbog toga što predložene nadležnosti koje su bile prihvatljive za našu stranu nisu obuhvatale i oblasti javnog informisanja, visokog obrazovanja – sa pravom uspostavljanja neposredne saradnje u oblasti obrazovanja sa organima Republike Srbije i pravom dodatnog finansiranja iz sredstava koja se obezbeđuju iz budžeta Republike Srbije, energetike, fiskalne politike, upotrebe simbola, zdravstvene zaštite – sa pravom uspostavljanja neposredne saradnje u toj oblasti sa organima Republike Srbije i pravom dodatnog finansiranja iz sredstava koja se obezbeđuju iz budžeta Republike Srbije, unutrašnjih poslova (koja bi podrazumevala autonomiju policije, a koja bi bila sastavni deo kosovskih policijskih snaga i koja bi funkcionisala pod vlašću Izvršnog veća Zajednice srpskih opština i u skladu sa nadležnostima predviđenim zakonima Kosova i Statutom Zajednice), pravosuđa, telekomunikacija, lova i ribolova i druge nadležnosti koje bi se utvrdile kosovskim zakonima i Statutom Zajednice

Dijalog je nastavljen 20. marta 2013. godine (sedma runda), i to tako što se nije postigao napredak u vezi sa pitanjem ovlašćenja zajednice srpskih opština na Kosovu i Metohiji.

U toku razgovora održanih 2. aprila 2013. godine (osma runda) predstavnicima, odnosno delegaciji Republike Srbije, tj pregovaračkom timu usmeno su predloženi principi koji uređuju normalizaciju odnosa.

Naknadno je pribavljen pismeni predlog principa koji su sadržani u ponudi, odnosno predlogu visoke predstavnice Evropske unije za spoljnu bezbednost i politiku Ketrin Ešton od 20. marta 2013. godine, a koji su podrazumevali: 1) da Zajednica srpskih opština bude formirana od opština sa srpskom većinom na Kosovu i da odražava njihov identitet; 2) da Zajednica ima statut i da može biti raspuštena jedino odlukom opština koje u njoj učestvuju i u skladu sa procedurama predviđenim statutom; 3) da se struktura Zajednice uspostavi na osnovu modaliteta koje sadrži postojeći statut Asocijacije kosovskih opština; 4) da opštine koje učestvuju u Zajednici mogu, u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i zakonu Kosova, odlučiti da li će deliti nadležnosti i izvršavati ih kroz Zajednicu; 5) da će Zajednica strateški nadzirati oblasti kao što su ekonomski razvoj, obrazovanje, zdravstvo i ostala lokalna pitanja od opšteg interesa ili značaja; 6) da će Zajednica izvršavati ostale dodatne nadležnosti koje im u budućnosti mogu dodeliti centralne vlasti; 7) da će Zajednica predstavljati srpsku zajednicu pred centralnim vlastima i da će u tu svrhu imati mesto u Konsultativnom savetu zajednica; 8) da će opštinski

izbori u severnim opštinama biti organizovani 2013. godine, uz pomoć Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS), u skladu sa kosovskim zakonima i međunarodnim standardima.

U vezi sa navedenim predlogom Vlada je donela Zaključak o potrebi nastavka dijaloga sa predstavnicima Privremenih institucija samouprave u Prištini, uz posredovanje Evropske unije 05 broj 06-3137/2013 od 8. aprila 2013. godine, kojim je odlučila da se predloženi principi ne mogu prihvatiti, jer oni ne garantuju punu bezbednost, opstanak i zaštitu ljudskih prava pripadnika srpskog naroda na Kosovu i Metohiji i što dogovor zasnovan na tim principima nije sprovodiv, tako da njegovo prihvatanje ne bi dovelo do konačnog i održivog rešenja i prevladavanja trenutnog stanja na Kosovu i Metohiji i kojim se istovremeno založila za hitan nastavak dijaloga sa predstavnicima privremenih institucija samouprave u Prištini, uz posredovanje Evropske unije – uz potvrđivanje opredeljenosti da se mirnim putem, kroz dijalog, dođe do održivog rešenja koje će predstavljati čvrstu osnovu za izgradnju trajnog mira i dostizanje pune bezbednosti za sve ljude koji žive na Kosovu i Metohiji.

Vlada je ovlastila predsednika Vlade da predstavnike Evropske unije obavesti o stavovima Vlade koji su sadržani u navedenom zaključku.

Uvažavajući stavove Vlade, a nakon konsultacija koje su obavljene sa svim učesnicima u dijalogu, visoka predstavica Evropske unije za spoljnu bezbednost i politiku, Ketrin Ešton, pozvala je učesnike da nastave dijalog, koji je i održan 17. aprila 2013. godine (deveta runda).

U toku tih razgovora stavovi dveju strana su približeni, razmatralo se 15 tačaka u dijalogu koje su za našu stranu bile prihvatljive, osim one koja vezuje pitanje policije na severu Kosova sa članstvom Kosova u međunarodnim organizacijama.

Predstavnik Privremenih institucija u Prištini Hašim Tači opstruirao je postizanje sporazuma vezivanjem problema ovlašćenja zajednice srpskih opština sa članstvom Kosova u međunarodnim organizacijama, uključujući UN, što delegacija Srbije nije mogla da prihvati, pa su predstavnici Prištine tokom sastanka pretili da se pitanje severa Kosova može rešiti nekim drugim metodama, i kandidovali su novu temu u dijalogu, vezujući je za pitanje policije na severu Kosova, kojom bi se dve strane obavezale da jedna drugu ne ometaju u članstvu u međunarodnim organizacijama.

U toku tih razgovora predsednik Vlade je ukazao na spremnost Vlade da se u razgovor o problemu prisustva kosovskih bezbednosnih snaga na severu Kosova uključi i generalni sekretar NATO-a Anders Fon Rasmusen.

Nova runda razgovora održana je 19. aprila 2013. godine (deseta runda), a za rezultat je imala dalje približavanje stavova i parafiranje Prvog sporazuma o principima koji regulišu normalizaciju odnosa, koji u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi.

First agreement of principles governing the normalization of relations

1. There will be an Association/Community of Serb majority municipalities in Kosovo. Membership will be open to any other municipality provided the members are in agreement.

2. The Community/Association will be created by statute. Its dissolution shall only take place by a decision of the participating municipalities. Legal guarantees will be provided by applicable law and constitutional law (including the 2/3 majority rule).

3. The structures of the Association/Community will be established on the same basis as the existing statute of the Association of Kosovo municipalities e.g. President, vice President, Assembly, Council.

4. In accordance with the competences given by the European Charter of Local Self Government and Kosovo law the participating municipalities shall be entitled to cooperate in exercising their powers through the Community/Association collectively.

The Association/Community will have full overview of the areas of economic development, education, health, urban and rural planning.

5. The Association/Community will exercise other additional competences as may be delegated by the central authorities.

6. The Community/Association shall have representative role to the central authorities and will have a seat in the communities council for this purpose. In the pursuit of this role a monitoring function is envisaged.

7. There shall be one place fore in Kosovo called the Kosovo Police. All police in northern Kosovo shall be integrated in the Kosovo Police framework. Salaries will be only from the KP.

8. Members of other Serbian security structures will be offered a place in equivalent Kosovo structures.

9. There shall be a Police Regional Commander for the four northern Serb majority municipalities (Northern Mitrovica, Zvecan, Zubin Potok and Leposavic). The Commander of this region shall be a Kosovo Serb nominated by the Ministry of Internal Affairs from a list provided by the four mayors on behalf of the Community/Association. The composition of the KP in the north will reflect the ethnic composition of the population of the four municipalities. (There will be another Regional Commander for the Municipalities of Mitrovica South, Skenderaj and Vushtrri). The regional commander of the four northern municipalities will cooperate with other regional commanders.

10. The judicial authorities will be integrated and operate within the Kosovo legal framework.

The Appellate Court in Pristina will establish a panel composed of a majority of K/S judges to deal with all Kosovo Serb majority municipalities.

A division of this Appellate Court, composed both by administrative staff and judges, will sit permanently in northern Mitrovica (Mitrovica District Court).

Each panel of the above division will be composed by a majority of K/S judges.

Appropriate judges will sit dependent on the nature of the case involved.

11. Municipal elections shall be organised in the northern municipalities in 2013 with the facilitation of the OSCE in accordance with Kosovo law and international standards.

12. An implementation plan including time frame shall be produced by April 26. In implementing this agreement the principle of transparent funding will be addressed.

13. Discussion of Energy and Telecoms will be intensified by the two sides and completed by June 15.

14. It is agreed that neither side will block, or encourage others to block, the other side's progress in their respective EU paths.

15. An implementation committee will be established by the two sides, with the facilitation of the EU.

Prvi sporazum o principima koji regulišu normalizaciju odnosa

1. Postojeće Asocijacija/Zajednica opština u kojima Srbi čine većinsko stanovništvo na Kosovu. Članstvo će biti otvoreno za svaku drugu opštinu pod uslovom da se o tome saglase članovi.

2. Ova Zajednica/Asocijacija će biti uspostavljena na osnovu Statuta. Do njenog raspuštanja može doći samo na osnovu odluke opština učesnica. Pravne garancije će pružiti merodavno pravo i ustavno pravo (uključujući i pravilo dvotrećinske većine).

3. Strukture Asocijacije/Zajednice će biti uspostavljene na istoj osnovi na kojoj počiva postojeći Statut Asocijacije kosovskih opština, npr. predsednik, potpredsednik, Skupština, Veće.

4. U skladu sa nadležnostima dodeljenim Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i kosovskim zakonom, opštine učesnice će imati pravo da sarađuju u kolektivnom sprovođenju ovlašćenja kroz Zajednicu/Asocijaciju. Asocijacija/Zajednica će imati pun nadzor nad oblastima ekonomskog razvoja, obrazovanja, zdravstva, urbanizma i ruralnog razvoja.

5. Asocijacija/Zajednica će vršiti i druge dodatne nadležnosti koje joj mogu delegirati centralne vlasti.

6. Zajednica/Asocijacija će imati reprezentativnu ulogu prema centralnim vlastima i u tom cilju biće predstavljena u konsultativnom veću zajednica. U cilju ispunjavanja ove uloge predviđena je funkcija monitoringa.

7. Na Kosovu će postojati jedinstvene policijske snage koje se zovu Kosovska policija. Sva policija na severu Kosova će biti integrisana u okvir Kosovske policije. Plate će isplaćivati samo Kosovska policija.

8. Članovima drugih srpskih bezbednosnih struktura biće ponuđena mesta u ekvivalentnim kosovskim strukturama.

9. Postojeće regionalni komandant policije za četiri opštine na severu u kojima Srbi čine većinsko stanovništvo (severna Mitrovica, Zvečan, Zubin Potok i Leposavić). Komandant ovog regiona biće kosovski Srbin koga imenuje Ministarstvo unutrašnjih poslova sa spiska koji dostavljaju četiri gradonačelnika u ime Zajednice/Asocijacije. Sastav KP na severu će odlikovati etnički sastav stanovništva ove četiri opštine. (Postojeće još jedan regionalni komandant policije za opštine južna Mitrovica, Srbica i Vučitrn). Regionalni komandant četiri severne opštine će sarađivati sa drugim regionalnim komandantima.

10. Sudske vlasti biće integrisane i funkcionisaće u okviru pravnog sistema Kosova.

Apelacioni sud u Prištini će uspostaviti veće koje će biti sastavljeno od većine sudija kosovskih Srba, koje će biti nadležno za sve opštine u kojima su Srbi većinsko stanovništvo.

Odeljenje Apelacionog suda, koga čine administrativno osoblje i sudije, imaće stalnu kancelariju u severnoj Mitrovici (Okružni sud u Mitrovici).

Svako veće spomenutog Odeljenja će biti sastavljeno od većina sudija kosovskih Srba.

U zavisnosti od prirode slučaja o kome je reč, veće će činiti odgovarajuće sudije.

11. Opštinski izbori će biti organizovani u severnim opštinama 2013. godine uz posredovanje OEBS-a u skladu sa kosovskim zakonom i međunarodnim standardima.

12. Plan za implementaciju, uključujući vremenske rokove, biće sačinjen do 26. Aprila. Prilikom implementacije ovog Sporazuma, poštovaće se princip transparentnog finansiranja.

13. Dve strane će intenzivirati razgovore o energetici i telekomunikacijama i okončati ih do 15. Juna.

14. Dogovoreno je da nijedna strana neće blokirati, ili podsticati druge da blokiraju napredak druge strane na njenom putu ka EU.

15. Dve strane će, uz pomoć EU, osnovati Odbor za implementaciju.

Sporazum su 19. aprila 2013. godine u Briselu parafirali predsednik Vlade Republike Srbije, Ivica Dačić i Visoka predstavnik Evropske unije za spoljnu bezbednost i politiku, Ketrin Ešton.

Saglasno Rezoluciji Narodne skupštine Republike Srbije i uvažavajući to da jedino utvrđen, planski i sistematičan rad na ostvarivanju državnog i nacionalnog cilja može da obezbedi jedinstveni državni pristup pitanju Kosova i Metohije, Vlada je sve aktivnosti, uključujući i same pregovore, odnosno vođenje dijaloga izvršavala uz poštovanje Ustavom i zakonima utvrđenih nadležnosti državnih organa i uz stalno informisanje i konsultovanje predstavnika organa lokalne samouprave sa teritorije Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija o osnovnim principima za političke razgovore sa privremenim institucijama samouprave na Kosovu i Metohiji.